

Uit

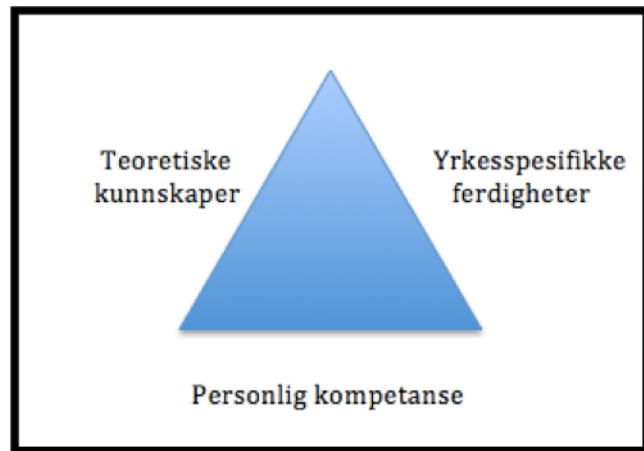
NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET

Lærerutdannere i praksisfeltet – veiledere for studenter i skole og barnehage

Inger Merethe Hansen
Desember 2016

Lærerprofesjonalitet

Lærerprofesjonalitet

- **Lærerutdanningens oppdrag:**
 - Å kvalifisere til profesjonell yrkesutøvelse gjennom
 1. Teoriundervisning ved lærerutdanningsinstitusjonen
 2. Praksisopplæringen
- **Praksislærers oppdrag:**
 - Lærerutdanner i praksisfeltet gjennom å
 1. Koble teori og praksis
 2. Vurdere praksis

(Afdal, 2011. Ottesten, 2006. Solstad, 2014. Worum, 2016)

Hvordan lærer vi?

- TILEGNELSE

- DELTAKELSE

- FORHANDLING OG NYSKAPING (CREATION)

Afdal (2011)

Veileder 1 - bidrar/legger til rette for (kritisk) egenrefleksjon

Veisøker
-reflekterer
systematisk
over egen
identitet,
handlinger
og praksis
(sin
praksisteori)

Veileder 2 – fører inn i og hjelper veisøker til å bli kjent med og forstå praksisfellesskapet

Veisøker
- tilnærmer seg
systematisk og
blir en del av
praksis-
fellesskapets
normer,
verdier og
identitet

Veileder 3 – skaper en innovativ atmosfære som utfordrer og overskrider etablerte forståelser av både teori og praksis

Veisøker
- utforskende,
spørrende,
innovativ og går
utover etablerte
strukturer for
praksis. Forske
på praksis.

Hvilken betydning kan kunnskapssyn få for veiledningen i lærerutdanningen?

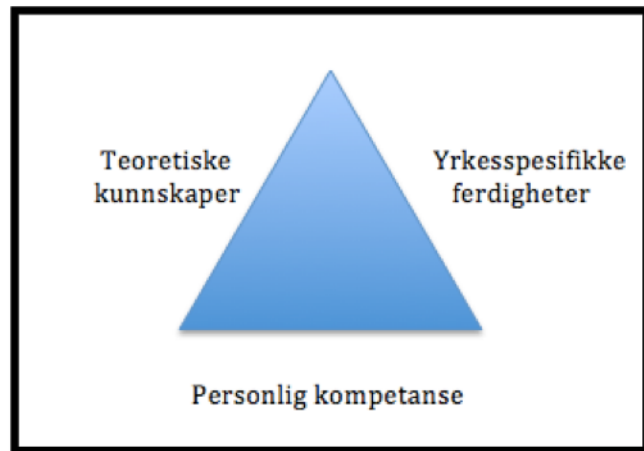
- *Utdanning av profesjonelle lærere forutsetter både en teoribevisst praksisopplæring og en praksisbevisst teoriopplæring (Solstad, 2013)*
 - Kommunikasjonen mellom praksislærere og student er i liten grad faglig fundert
 - Fordi: veiledning og refleksjon er i stor grad praksisrettet (rettet mot handling og individ)

Er ikke praksislærerne fortrolig med forståelsen av profesjonalitet? Er ikke studentene opptatt av teori?
- *Spor av sammenhenger og brudd i kunnskapssyn i veiledning ved lærerutdanningen (Worum, 2016)*

Hvilke kunnskapssyn kan spores i praksisplanene i lærerutdanningene?

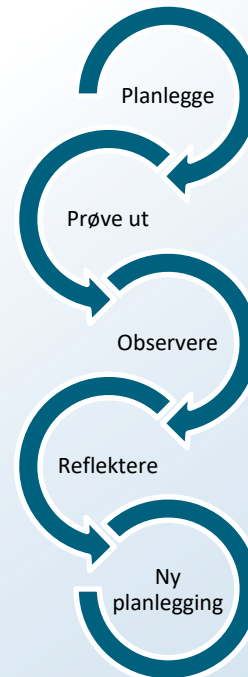
 - Praksisplanene oppfordrer til veiledning rettet mot handling (individorientert) mens intensjoner og praksislæreres oppfatning om læring bygger på sosiokulturell tenkning.

Veilederprofesjonalitet

Veiledning for lærere i skole og barnehage (PED-6325 & PED-6326)

- Sosiokulturell, dialogisk veiledningstradisjon
- Aksjonslæring/aksjonsforskning – fokus på læring og utvikling i praksisfeltet gjennom aksjoner i veiledning

Litteraturtips på veien:

- Bjerkholt, E., Ødegård, E., Søndena, K., Hjordemaal, F. (2014). Hvordan kan veiledningssamtalen åpne for kritisk tenking? *Uniped* 37/4 s. 20-31
- Bjørndal, C.R.P. (2016). *Konstruktive hjelpesamtaler*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag
- Furu, E.M. (2013) Lærerstudenten som aksjonsforsker i klasserommet. I M.Brekke og T.Tiller (red), *Læreren som forsker. Innføring i forskningsarbeidet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget
- Nilssen, V (2010) *Praksislæreren*. Oslo: Universitetsforlaget
- Worum, K.S. (2016) Spor av sammenhenger og brudd i kunnskapssyn i veiledning ved lærerutdanningen. *Norsk pedagogisk tidsskrift*. Universitetsforlaget. s. 103-114.

Å være den som kan noe....

...hver sin tur

Kilder

Afdal, H.W. (2011). Profesjon som kunnskapskultur. I T.Karlsen (red), *Veiledning under nye vilkår. Skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Mikkelsen, R (2014). Lærerstudenters danning det første året i lærerutdanningen. I A.E. Rønbeck og S. Germeten (red), *Å bli lærer*. Stavanger: Eide Forlag

Skau, G.M (1999, 2012) Kompetansetrekanten – en modell for profesjonalitet. / *gode fagfolk vokser*.

Solstad, A.G (2014). Praksisopplæring i lærerutdanning: En vei til profesjonell yrkesutøvelse. I A.E. Rønbeck og S. Germeten (red), *Å bli lærer*. Stavanger: Eide forlag.

Søndenå, K (2004). *Kraftfull refleksjon i lærerutdanninga*. Oslo: Abstrakt forlag.

Worum, K S (2016). Spor av sammenhenger og brudd i kunnskapssyn i veiledning ved lærerutdanningen. Norsk pedagogisk tidsskrift, 2/100, s. 103-114.